

Nr 224.

Kungl. Maj:ts proposition till riksdagen med förslag till lag om ändrad lydelse av 37 § 5 mom. förordningen den 16 juni 1875 angående inteckning i fast egendom och lag om ändrad lydelse av 121 § utsökningslagen; given Stockholms slott den 19 mars 1930.

Under åberopande av bilagda i statsrådet förda protokoll vill Kungl. Maj:t härmed, jämlikt § 87 regeringsformen, föreslå riksdagen att antaga härvid förgade förslag till lag om ändrad lydelse av 37 § 5 mom. förordningen den 16 juni 1875 angående inteckning i fast egendom och lag om ändrad lydelse av 121 § utsökningslagen.

Under Hans Maj:ts

Min allernådigste Konungs och Herres frånvaro:

GUSTAF ADOLF.

Georg Bissmark.

Förslag
till
Lag
om ändrad lydelse av 37 § 5 mom. förordningen den 16 juni 1875
angående inteckning i fast egendom.

Häri genom förordnas, att 37 § 5 mom. förordningen den 16 juni 1875 angående inteckning i fast egendom, vilket lagrum senast ändrats genom lag den 18 juni 1926 (nr 330), skall erhålla följande ändrade lydelse:

Vad enligt 3 och 4 mom. gäller om avsöndrad lägenhet skall ock gälla om område, som avstyckats till särskild fastighet enligt 19 kap. lagen om delning av jord å landet eller 5 kap. lagen om fastighetsbildning i stad eller avstyckats enligt lagen om delning av fastighet vid ändring i rikets indelning med mera, dock icke där stamfastigheten och det avstyckade området ännu äro i samma ägares hand.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1930.

Förslag

till

Lag

om ändrad lydelse av 121 § utsökningslagen.

Härigenom förordnas, att sista stycket av 121 § utsökningslagen, vilket lagrum senast ändrats genom lag den 14 juni 1929 (nr 163), skall erhålla följande ändrade lydelse:

Har från egendom, däri inteckning beviljats, lägenhet avsöndrats, eller har från sådan egendom område avstyckats till särskild fastighet enligt 19 kap. lagen om delning av jord å landet eller 5 kap. lagen om fastighetsbildning i stad eller avstyckats enligt lagen om delning av fastighet vid ändring i rikets indelning med mera, och ansvarar lägenheten eller det avstyckade området för den inteckning allenast på sätt i 3 mom. 37 § förordningen angående inteckning i fast egendom sägs, må inteckningen ej föranleda försäljning av den avsöndrade lägenheten eller det avstyckade området, utan så är att vid utropet av stamfastigheten den därför bjudna köpeskillingen funnits icke förslå till fulla gäldandet av inteckningshavarens fordran och icke lägenhetens eller det avstyckade områdets ägare genast erlägger vad däri brister eller, då fråga är om avstyckat område, vars ansvar är begränsat till visst bristen understigande belopp, vad sålunda må uttagas ur området.

Denna lag träder i kraft den 1 juli 1930.

*Utdrag av protokollet över justitiedepartementsärenden, hållet inför
Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten i statsrå-
det å Stockholms slott den 19 mars 1930.*

Närvarande:

Statsministern LINDMAN, ministern för utrikes ärendena TRYGGER, statsråden LÜBECK, BESKOW, LUNDBIK, BORELL, VON STEYERN, MALMBERG, LINDSKOG, BISSMARK, JOHANSSON, DAHL.

Chefen för justitiedepartementet, statsrådet Bissmark, anför:

»Genom proposition den 7 februari 1930, nr 86, har Kungl. Maj:t förelagt årets riksdag förslag till lag om delning av fastighet vid ändring i rikets indelning med mera och därav påkallade lagförslag, att träda i kraft den 1 juli 1930. Enligt 1 § i nämnda lagförslag, skall, där Konungen förordnat om ändring av området för stad, köping, som utgör egen kommun, eller socken, eller meddelat beslut angående sträckningen av gräns för sådant förvaltningsområde, och förordnandet eller beslutet innebär överflyttande av del av fastighet från ett förvaltningsområde till annat, delning av fastigheten verkställas i överensstämmelse därmed. Likaledes skall, där Konungen förordnat, att fastighetsregister enligt de för stad meddelade bestämmelser skall föras för samhälle å landet, och en och samma fastighet ligger dels inom dels utom gränsen för samhället, fastigheten delas efter nämnda gräns. Enligt 2 § skall delning av fastighet av anledning, som i 1 § sägs, ske genom avstyckning.

I den föreslagna lagens 18 § stadgas, att, om fastighet, varifrån avstyckning enligt lagen ägt rum, häftar för avgäld eller annat åliggande, varom förmäles i 5 kap. 16 § lagen om fastighetsbildning i stad eller 19 kap. 24 § lagen om delning av jord å landet, så skall i fråga om den avstyckade delens ansvar för sådant åliggande tillämpas vad som skulle gällt för det fall, att avstyckning på ansökan av fastighetens ägare skett, innan förordnande eller beslut, som avses i 1 §, blivit meddelat. Beträffande innebörden av detta stadgande må nämnas, att, där avstyckning på fastighetsägarens begäran sker enligt 5 kap. fastighetsbildningslagen, det avstyckade områdets ansvar för åliggande av ifrågavarande art är primärt, så länge området ännu är i stamfastighetens ägares hand, men blir subsidiärt, sedan området överlåtits. Sker avstyckningen enligt 19 kap. jorddelningslagen, blir det avstyckade området fritt från ansvar, där ej området ensamt eller tillsammans med vad redan må vara från fastigheten

avsöndrat eller avstyckat utgör mera än en femtedel av fastighetens ägovidd. Överskrides sagda gräns, är området fortfarande ansvarigt, dock är ansvaret allenast subsidiärt.

I det yttrande, som lantmäteristyrelsen avgivit över det ifrågavarande lagförslaget, har styrelsen vid 18 § framhållit, att det borde tagas under överbärande, huruvida icke stadgandet i denna paragraf föranledde, att område, som avstyckats enligt den föreslagna lagen, beträffande ansvarighet jämväl för in-teckningar i stamfastigheten likställdes med områden, som avstyckats enligt 5 kap. fastighetsbildningslagen eller 19 kap. jorddelningslagen, samt att därav betingad ändring vidtoges i 37 § 5 mom. in-teckningsförordningen.

I anledning av vad lantmäteristyrelsen sålunda anfört har jag till det vid förutnämnda proposition fogade statsrådsprotokollet den 31 december 1929 yttrat, att den av styrelsen väckta frågan lämpligen borde upptagas till be-handling i samband med de frågor angående utsträckt tillämpning av lagen den 14 juni 1929 om begränsning eller avlösning av avstyckat områdes ansvar för in-teckning i stamfastigheten samt om vissa avstyckningars ansvarighet i så-dant hänseende, som jag inom kort ämnade underställa Kungl. Maj:t.

I sitt vid samma proposition fogade utlåtande den 24 januari 1930 över för-slaget till lag om delning av fastighet vid ändring i rikets indelning med mera har lagrådet vid 18 § yttrat, att stadgandet i denna paragraf, såsom lantmäteri-styrelsen anfört, borde föranleda viss ändring i 37 § 5 mom. in-teckningsför-ordningen, varjämte lagrådet med anledning av mitt nyss berörda yttrande till statsrådsprotokollet erinrat, att, därest proposition i det av mig omnämnda lag-stiftningsärendet ej skulle bliva framlagd för innevarande års riksdag, särskilt förslag till berörda ändring borde avlätas till riksdagen, så att ändringen kunde träda i kraft samtidigt med den föreslagna lagen.

Genom beslut den 28 februari 1930 har Kungl. Maj:t förordnat, att lagrådets yttrande skulle för det i § 87 regeringsformen avsedda ändamålet inhämtas över upprättade förslag i det av mig den 31 december 1929 bebådade lagstiftnings-ärendet, nämligen till lag angående utsträckt tillämpning av lagen den 14 juni 1929 (nr 161) om begränsning eller avlösning av avstyckat områdes ansvar för in-teckning i stamfastigheten, lag om vissa av samfällid mark avstyckade eller avsöndrade områdens befriande från in-teckningsansvar, lag om ändrad lydelse av 37 § 5 och 6 mom. förordningen den 16 juni 1875 angående in-teckning i fast egendom och lag om ändrad lydelse av 121 § utsökningslagen. Förslaget till ändring i in-teckningsförordningen upptager, jämte annat, nyssberörda av lagrådet förordade ändring i 37 § 5 mom, vilken syntes även mig höra ske, och förslaget till ändring i utsökningslagen innehåller, bland annat, därav påkallad jämkning i fråga om exekutiv försäljning av avstyckning, varom här är fråga. Emellertid lärers granskningen av förevarande lagstiftningsärende inom lagrådet icke kunna avslutas inom sådan tid, att, såsom jag hoppats, pro-positiön i ämnet kan föreläggas årets riksdag. Vid sådant förhållande och då det synes jämväl mig önskvärt, att stadgande angående subsidiär ansvarighet för avstyckning enligt lagen om delning av fastighet vid ändring i rikets indel-ning med mera träder i kraft samtidigt med nämnda lag, har jag, i anslutning

till vad lagrådet förordat, låtit upprätta särskilda förslag till därav betingade ändringar i inteckningsförordningen och utsökningslagen.»

Föredraganden uppläser därefter förslag till *lag om ändrad lydelse av 37 § 5 mom. förordningen den 16 juni 1875 angående inteckning i fast egendom* och *lag om ändrad lydelse av 121 § utsökningslagen* samt hemställer, att förslagen måtte, jämlikt § 87 regeringsformen, genom proposition föreläggas riksdagen till antagande.

Med bifall till denna av statsrådets övriga ledamöter biträdda hemställan förordnar Hans Kungl. Höghet Kronprinsen-Regenten, att till riksdagen skall avlåtas proposition av den lydelse bilaga till detta protokoll utvisar.

Ur protokollet:
H. Stefenson.